

בס"ד ה' סיון ה'תשע"ו
 הדלקת נרות - 19: 27
 צאת השבת - 20: 19
 רבנו תם - 21: 14
 שעון קיץ - לפי הלוח המדוייק של "אור החיים"

שנה שש עשרה - עלון מס' 820
 @ השבת לא אומרים "צדקתך".
 @ לא אומרים תחנון עד יג' סיון.
 @ ביום ראשון הבעל"ט יחול "הג השבועות".

אברהם יגל

לע"נ בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
 לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל.

מפטירין: "ויהי איש" (שופטים יג)
 השבת מט' לעומר
 פרקי אבות - פרק ו'

ברכת הלבנה במוצאי החג
 (יום ראשון בערב)

פרשת מטות

מעייני הפרשה:

- ← מיפקד בני לוי ומשפחותם וחלוקת תפקידיהם.
- ← מצוות שילוח טמאים מן המחנה - שיהיה המחנה קדוש וראוי שתשרה בו שכינה.
- ← מצוות אשם גזילות - להסיר הרע מן המחנה אשר יביא למריבה וקטטה.
- ← דין הסוטה - להסיר הקטטה מן הבית.
- ← דין הנזיר - להסיר מלחמת האדם עם נפשו.
- ← ברכת כהנים - שפע ברכה כתוצאה מדבקות ההשגחה האלהית. אמנם, השיא מגיע רק לאחר העמל שבדרך: שלום פנימי, שלום הבית ושלום העם.

❖ "למעול מעל בה" (ה' ו)
 שהרי כאן הכתוב מדבר בגזל הגר. (רש"י)
 לפיכך הרי זה מעל בה', כי זה שגזל את הגר שיבוא לחסות בצל כנפי האמונה הישראלית, גורם לחילול ה' גדול והיינו מועל בקודש. (ספורנו)
 ❖ צריך לטבול בערב שבועות, ודע כי מי שלא ישן בליל שבועות כלל ועיקר, ויהיה עוסק בתורה הקדושה, מובטח לו שישלים שנתו ולא יארע לו שום נזק, והוראות הוויות האדם הוא בלילה הזה. (האר"י הקדוש זיע"א)
 ❖ "הג' מתן תורה וכל הג' קבלת תורה"
 חג השבועות נקרא חג מתן תורתנו ולא נקרא חג קבלת התורה, ואפשר משום שתמיד ה' נותן שפע, אלא שהכל תלוי בכלי קיבול שאנחנו מכינים, ואיך הגדרנו את עצמינו ואילו הם המטרות ששמנו לנגד עינינו בקיום התורה והמצוות.

❖ פירוט קורבנות הנשיאים ביום חנוכת המזבח.
 ❖ "וידבר ה' אל משה לאמר" (ה' י"א)
 לאמר - לדורות. (מדרש). מה טעם דווקא בפרשת סוטה נאמר: לאמר לדורות? ברם, מצינו בגמרא שבהיות בני ישראל במדבר, היה המן מברר כל ספיקות של סוטה (יומא ע"ה). אם כן, הרי במדבר לא היה צורך כלל להשקות אשה סוטה במים המאררים, ולא נאמרה איפוא פרשה זו אלא לדורות יבואו. (תפארת יהונתן)
 ❖ "לאביו ולאביו ולאחיו ולאחותו לא יטמא" (ו' ז)
 כהן מותר לו להיטמא לקרובים, ואילו נזיר אסור להיטמא אפילו לקרובים. לפי שכהן הרי לא קיבל על עצמו את הקדושה, אלא נולד כהן והקדושה חלה עליו מאליה. יתכן איפוא, שלא יוכל לעמוד בניסיון כשיאסרו עליו להיטמא להוריו. לעומת זאת הנזיר, אשר אסר על עצמו את הנזירות מרצונו הטוב, יש להניח כי מן הסתם בדק את עצמו והשתכנע שיכול לעמוד בכל הניסיונות הכרוכים בכך. (החינוך)

❖ "יבוא טוב ויקבל טוב מוטוב לטובים".
 "יבוא טוב" זה משה שנאמר בו ותרם אותו כי טוב, "ויקבל טוב" זו תורה שנאמר טוב לי תורת פיך [כ"ה במדרש, ובמנחות יכי לקח טוב נתתי לכם]. "מטוב" זה הקב"ה, שנאמר טוב ה' לכל. "לטובים" זה ישראל שנאמר הטיבה ה' לטובים.
 ❖ הטעם שקורין מגילת רות בשבועות:
 א. מפני שדוד נולד בשבועות, ומת בשבועות. ב. מפני שלא ניתנה תורה אלא ע"י יסורים ועוני כמו נעמי ורות. ג. כדי לחזק תורה שבעל פה, מפני שכתוב בתורה "לא יבא עמוני ומאבני בקהל ה'" ואמרו חז"ל "עמוני" ולא עמונית, "מאבני" ולא מואבית, וזהו תורה שבעל פה, ולמדנו בתורה שבע"פ הותרה רות המואבית להנשא לבועז.
 ❖ "רות" בגימטריה 606, ו-7 מצוות בני נח שנתחייבה קודם שהתגיירה ביחד הם תרי"ג 613.

❖ "זאת עבודת בני הגרשונים לעבוד ולכבד" אין "זאת" אלא תורה שנאמר "וזאת התורה אשר שם משה". בני הגרשונים-אם אדם רואה שבנו מגורש מהתורה ואינו מצליח ללמוד, יקיים 'לעבוד ולמשא' ירבה עליו בעבודה שבלב דהיינו תפלה עד שיזכה לשאת בעול התורה. או אם רואה שאינו מצליח ללמוד תורה, יקיים לעבוד ולמשא דהיינו שיעבוד וישא על עצמו חלק בתורה ע"י שיחזיק בידי תלמידי חכמים שעוסקים בתורה כיששכר וזבולון. (החידוש היומני)

פִּנְתַּי הַנִּיבִים וְהַפְתָּ אֵמִים
אל תהי חכם בעיניך =
אל תעלה בדעתך שאתה החכם מכלם.
דוגמה: בעת מלחמת לבנון השנייה נשמעה בתקשורת פנייה לשר הבטחון: "אל תהי חכם בעיניך, שתף אנשים בני-סמך בהחלטותיך".
מקור: אל-תהי חכם בעיניך, ירא את ה' וסור מרע [משלי ג ז]. (ניבונכו)

הסירו מכתל מדוד עמי! העלון טעון גניזה. אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה. במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן. ניתן להוריד את העלון באתרים הדתיים "לדעת" ו-"חידוש": <http://www.hidush.co.il/> <http://ladaat.info/>

נפלאות מגילת רות

מגילת רות פסוקיה מתחילין באות וו חוץ משמונה פסוקים שלא מתחילים באות ו'ו וכתב בעל הילקוט הטעם משום שרות דבקה בברית שנתנה לשמונה ימים (ילקו"ש רות) ונראה לומר טעם אחר דהנה המספר שמונה בא לרמוז על דוד דהיה שמיני באחיו כדכתיב "איש אפרתי מבית לחם יהודה ולו שמונה בנים וכ'ו דוד הוא הקטן" (שמואל א) קורין מגילת רות בחג השבועות המרמזות על קבלת מצוות התורה דהנה רות גימט' 606 ובצירוף 7 מצוות בני נח הרי תרי"ג. אמר משה לה' "שלח נא ביד תשלח" (שמות ד יג) דהנה תיבת ביד הכוונה למשיח ראשי תיבות דוד בן ישי ותיבת נא בצירוף עם יד כדכתיב "שלח נא ביד" יעלה תיבת אדניי הוא השם שפעלה רות על ידו להכין את כסא משיח בית דוד. (הרב אברהם הכהן הי"ו) שמות חג השבועות טמונים באותיות החג: ש=שבועות. ב=ביכורים. ג=ג' בסיון. ו=עצרת. ת=תורה - מתן תורה.

"בניד כשתילי זתים" - חינוך

לחג השבועות ערכים חינוכיים רבים והבולטים שבהם:
א. בזכות האחדות - מעמד הר-סיני התאפשר רק בזכות אחדות מושלמת של כל בני העם, כמו שכתב "ויחן שם ישראל".
ב. "נעשה ונשמע" - אם הקב"ה בכבודו ובעצמו רוצה לתת לנו את התורה, שהיא ספר "הוראות החיים", לא שואלים מה כתוב בה, אלא מקבלים אותה מיד ואח"כ לומדים את הכתוב בה.
ג. אמונה בה' אחד - מעמד הר-סיני התחולל בימים שהעולם כולו עבד אלילים. העם היהודי היה היחיד שהאמין באלוקים אחד, בורא שאין לו גוף ולא דמות הגוף. אמונה זו היא כיום נחלת האנושות כולה.
ד. התורה ניתנת במקום שיש ענוה - הר סיני עמד מבוויש. הוא היה הר נמוך ומה היה יכול לומר ליד ההרים הגבוהים? אמר להם הקדוש-ברוך-הוא: "למה אתם מתרוצצים, הריים גבוהים? אתן את התורה דווקא על הר-סיני, שהוא הר נמוך. כך ידעו הכול, שרק על-ידי ענוה זוכים לתורה".
ה. מצוות הביכורים - לומר תודה - תוכנה של מצוות הביכורים הוא מתן שבח והודיה לקב"ה על הטוב שהוא גמל וענו בכך שהאדמה נתנה לנו את פרייה.

"גמ"ח בס"ד"
 לזיכוי הרבים
 חוברת למאורשת
"הכל לכלולות" עם כל
 ההכנות, ארגונים ורשימות
 וכן חוברת לבנות ישראל
 הרווקות **"עיני לאה"**
 ליקוטי תפילות ועצות לזיווג
מרגלית 050-9922613

ברכה והצלחה
 למשיח ושלימה
 דודין היין
 שיזכו לבריאות
 איתנה ופרנסה
 טובה, ויצליחו
 בכל משלח
 ידיהם. יתגשמו
 כל משאלות
 ליבם לטובה.

מרכה והצלחה
 לידידנו מזכה הרבים
שילום ייפה סאלם היין
 שיזכו לרפואה שלימה,
 פרנסה טובה, אושר ושלוה.
 שיצליחו בכל משלח ידם.
 יתגשמו משאלותם לטובה.
 הקב"ה ישלח רפואה שלימה
 והחלמה לרוני בת טליה
 שתחזור לאיתנה הראשון

שיעור התורה הגדול בתבל
ארגון "אברהם יגל"
 משדר בלוויין בכל מוצאי שבת
 את שיעורו של הראשון לציון
 הרח"ג **יחזק יוסף** שליט"א
 בבית הכנסת **"אוהל מועד"**
 בשעה 21:30 השיעור יוקרן
 על גבי מסך ענק. בע"ה תתקיים
 סעודה רביעית, בחסות "בית הלחם"

כל הישועות והברכות
 ליהודה ואיריס נסימי היין
 שתרמו לסעודה הרביעית בלויין.
 זכות מרן **עובדיה יוסף** זצ"ל
 לרפואתם והצלחת כל ילדיהם
 שיתברכו בכל מילד דמיטב
 ברוחניות ובגשמיות, בפרנסה
 טובה, וחיים טובים ומאושרים
 וירונו נחת מכל יוצאי חלציהם.
 להבדיל לעיני נורית בת חודדה ז"ל

ברכה והצלחה
 למרדכי ורחל
זאמן היין
 שיזכו לבריאות
 איתנה ופרנסה
 טובה, ויצליחו
 בכל משלח ידיהם.
 יתגשמו כל
 משאלות ליבם
 לטובה ולברכה.

מרכה והצלחה
 לידידנו מזכה הרבים
זאנ"י ורבקה ישר היין
 שיזכו לרפואה שלימה,
 פרנסה טובה, אושר ושלוה.
 שיצליחו בכל משלח ידם.
 יתגשמו משאלות ליבם לטובה.
זיווגים הגונים משורש
 נשמתם הטהורה **לדרוך** בן
 רבקה ולרועי בן רונית

מרכה והצלחה
 לזיכוי וטלי דודי
 שיזכו לרפואה שלימה,
 פרנסה טובה, אושר
 ושלוה. שיצליחו בכל
 משלח ידם. יתגשמו
 כל משאלות ליבם
 לטובה. וברכה
 והצלחה בלימודים
 לכל ילדיהם.

לעיני הענוה והצנועה
נורית דוידזדה
 בת חודדה ושהי ז"ל
 נפטרה ו' סיון - ביום שישי
 08:00 עליה לבית העלמין

לעיני הצדיק והענו
בשי סימן טוב הכהן
 בן רבי ובונגין ז"ל
 נפטר ז' סיון תשמ"ה
 ביום שני פקידת שנתו.

למפחת ממן היקרה
 צוות העלון "אברהם יגל"
 משתתף בצערם במות
 האם הצנועה והענוה
אביגיל חמו
 בת אסתר ז"ל.
 נשגד תנחומינו לכל
 המשפחה. הרופא לשבורי
 לב ינחם אתכם בתוך שאר
 אבלי ציון וירושלים
 ולא תדעו עוד צער

מרכה והצלחה
 ליעקב זיילה דודי
 שיזכו לרפואה שלימה,
 פרנסה טובה, אושר
 ושלוה. שיצליחו בכל
 משלח ידם. יתגשמו
 כל משאלות ליבם
 לטובה. וזיווג הגון
 משורש נשמתן הטהורה
 למרן וליטל בנות גילה

שבת שלום זמבודק

בריאות והחלמה איתנה :		לעיילי נשמות :	
שלמה לארי בן מרים היין משה נאמן בן מרים היין אברהם נאמן בן מרים היין מרדכי עמרני בן רבקה היין ישראל פריג' רפאל בן מרים היין יצחק-חי כהן זדה בן פרידה היין באבאי באבאי בן מורוורי היין לירן מלכה בן ריטה ועמרים היין	שאל-אליהו כהן בן מזל היין רחל מוסאי בת ביבי ומרדכי היין שרה ביבי לארי בת רבקה מנב"ת לאה בלקר בת מרסל מנב"ת סיגלית כלימי בת דינה מנב"ת רזיה סינדי בת חוה מנב"ת בן יהושע ניקי ניסים היין זהבה אפרת בת מרים מנב"ת	הרה"ג יורם-מיכאל אברג'ל בן רינה ז"ל לוי לוי בן דוד ורבי ז"ל חיים חייקה טחלוב בן שירין ז"ל גואל רחמני בן שרה ז"ל יוסף דוקרקר בן רחל ומשה ז"ל איטו אבוטבול בת שמחה ז"ל שרה מוסאי בת סרוור ז"ל ויקטוריה בן זקן בת טובה ז"ל	מרדכי לארי ז"ל בן שלמה ושרה שיחיו משה גמזו בן שרה ז"ל שרה בכורי בת חוה ז"ל גולשן באבאי בת מרים ז"ל מרים יתח בת תנה ז"ל מרים ועלני בת גולשן ז"ל טובה הרוני בת שאוקט ז"ל גילה הירש בת רחל ז"ל רבקה אביבה בת יקוט ז"ל
ובכללם לרפואת כל חולי ופצועי צה"ל ועם ישראל.		מרדכי מוסאי בן אברהם וזלכיה ז"ל	

"אל תקרי הליכות אלא הלכות"

חג השבועות שחל ביום ראשון

א. אין לשטוח בבית הכנסת או בבית עשבים או ענפי אילן ביום שבת, ומי שרגיל להניחם יעשה כן ביום שישי.

ב. יש להדליק מערב יום שבת נר נשמה גדול, על מנת שיוכלו להעביר ממנו אש לצורך הדלקת אש ביום טוב, ובמיוחד לצורך הדלקת נרות של יום טוב בליל יום טוב במוצאי שבת.

ג. יש להכין בערב שבת שני זוגות פמוטים. אחת לערב שבת, ואחת לליל יום טוב. את נרות השבת ידליקו בערב שבת כרגיל. ואת נרות יום טוב צריכה האשה להדליק אחרי "צאת הכוכבים" ואחרי שאמרה בתפילת ערבית "ותודיענו" או שאמרה "ברוך המבדיל בין קודש לקודש".

ד. את הנרות יש להדליק לפני הקידוש. מי שנוהגת לברך "שהחיינו" על הנרות בכל יום טוב תברך גם ביום זה. אם הדליקה נרות אחרי הקידוש אינה יכולה לברך "שהחיינו".

ה. בתפילת ערבית אומרים "ותודיענו" והוא במקום "אתה חוננתנו". אם שכח לאומרו במקומו וזכר לפני שאמר "ברוך אתה ה' מקדש ישראל והזמנים" אפילו לפני "ברוך אתה", יאמר "ותודיענו" ואחר כך יאמר "והשיאנו". ואם הזכיר שם ה', אינו חוזר. (עיין שולחן ערוך תקצט. כף החיים ס"ק ב).

ו. אין לעשות שום מלאכה האסורה בשבת גם אם היא מותרת ביום טוב, עד שיאמר "ותודיענו" בתפילה, או אחר התפילה יאמר "ברוך המבדיל בין קודש לקודש".

ז. מברכים בקידוש שעושים במוצאי שבת **חמש ברכות** וסימנם **יקנה"ז**: יין, קידוש, נר, הבדלה, זמן:

יין - בורא פרי הגפן.

קידוש - אשר בחר בנו וכו' מקדש ישראל והזמנים.

נר - בורא מאורי האש (ויסתכל על הנרות שהדליקה האשה).

הבדלה - ברוך אתה ה'... המבדיל בין קודש לקודש.

זמן - שהחיינו. (עיין שולחן ערוך ס"י תע"ג א').

ח. אם שכח וקידש קידוש רגיל ללא הבדלה - יעשה הבדלה בשעה שזכר. וכיצד יעשה הבדלה זו? אם נזכר בתוך הסעודה ורגיל לשנות יין בסעודתו, יקח כוס בידו ויברך "מאורי האש" ו"המבדיל". ואם אינו רגיל או שזכר אחרי האוכל - יקח כוס יין בידו ויברך ג' ברכות "הגפן" "מאורי האש" ו"המבדיל". (עיין כף החיים שם ס"ק כג, כד).

ט. אסור לומר בשבת: "אני הולך לישון כדי שיהיה לי כוח להשאר ער בליל שבועות". אבל מותר לחשוב. (מ"ב רצ ס"ק ד).

י. מותר להוציא אוכל קפוא מהמקפיא ביום שבת בכדי שיופשר לסעודת יום טוב אולם אסור להניחו על הפלטה שיתחמם.

יא. ביום שבת ישתדל להתפלל מנחה מוקדם ולאכול סעודה שלישית בשעה מוקדמת לפני זמן מנחה קטנה (שעתיים וחצי לפני השקיעה). וכל זה בכדי שיאכל את סעודת ליל החג בתיאבון (שולחן ערוך תרלט סעי' ג). אם עבר הזמן הזה ולא הספיק לאכול, יאכל סעודה שלישית אך לא יאכל בה יותר מ"כביצעה" לחם (54 גרם - כשתי פרוסות - רמ"א תקכט סעי' א.).

יב. אין לערוך את השולחן ביום שבת לצורך החג, ואין לחתוך סלט או להכין שאר מאכלים משבת לצורך החג. (כף החיים תמד ס"ק מה).

יג. פשט המנהג בכל תפוצות ישראל להיות נייעורים בליל חג השבועות ולעסוק בתורה, עד עלות השחר, וכמו שכתוב בזוהר הקדוש "חסידים הראשונים לא היו ישנים בלילה הזאת, והיו עוסקים בתורה וקוראים את התיקון שנדפס בספר קריאי מועד".

יד. יש להזהר מלדבר שיחת חולין ודברים בטלים בלילה הזה, ולא יאבד זמן יקר זה בשיחה בטלה, ויושב בטל כישן דמי ולפני **חצות הלילה יש לקרות קריאת שמע**.

טו. אין לברך ברכות התורה אלא **עד אחרי עלות השחר**.

טז. יתגבר כארי בתפילת שחרית לבל יתן שינה לעיניו ולפעפיו תנומה, שלא יצא שכרו בהפסדו.

יז. נוהגים לאכול מאכלי חלב בחג השבועות לרמוז על התורה שנמשלה לדבש וחלב, כמו שנאמר: "דבש וחלב תחת לשונך".

כח הדיבור - פרשת נשא

"נשא את ראש בני גרשון" ר"ת גבר זהו סימנם של עם ישראל. בני=ר"ת בני ישראל. ג=גומלי חסדים. ב=ביישנים. ר=רחמנים.

כך צריך להיות כל יהודי נשא וראש, לדאוג להרים קרנו של כל יהודי ולהרים ראש ולהתגאות ביהדותו ובמעשיו... "צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל טמא לנפש מזכר ועד נקבה תשלחו אל מחוץ למחנה." לומדים מהפסוק שאין איפה ואיפה בין זכר או נקבה, שניהם נשלחים אל מחוץ למחנה. לכן **מזכר עד נקבה תשלחו**=ר"ת **תמנע** עצמך מלדבר לשון הרע ורכילות ולא תשלחו אל מחוץ למחנה, כי אותם האנשים גורמים הפרדה בעם ובין אדם לחבירו ובין איש לאשתו והעם סובל "מן תמנחה כל"=ר"ת **מכה** במחוזותם. ומהיכן מתחיל עד שזה מגיע למצב שכזה? הכל בגלל הגאווה שהיא כל הצרות לאדם. כאשר מתנשא ופוגע בכל אדם, עליהם נאמר "ולא תטמאו את מחניהם אשך אני שוכן בתוכם"=ס"ת **נמרים** ואותם שמים מאחורי גדרות. ידוע שהנמרים הם העזים שבחיות ואם אדם עז פנים מקומו לא בחברה נורמטיבית, ואמרנו ברישא מהם התכונות של עם ישראל שאותם צריך לשמור מכל משמר ולא לחקות את אומות העולם שאצלם התכונות האלה הם ענין של מה בכך של לפגוע האחד בשני. צרוע וכל זב=ס"ת **עלב** באשתו או בחברו.

"וכל זב וכל טמא לנפש"=ס"ת **אבשל** לו סיפור קשה דהיינו מוציא שם רע על האחר וכך להפרידו מסביבתו. וזה יכול להיות כל אחד ואחת בדרגתו הוא. **מזכר עד נקבה תשלחו**=ס"ת **הדור** בלבד או בלבושה שזה עלול להטעות פעמים דיינים לכן אומרת התורה שהנתבע והתובע שניהם יהיו באותו הזמן ולא יהיה מצב של איפה ואיפה. "וכל תרומה לכל קדשי בני ישראל אשר יקריבו לכהן לו יהיה", ידוע שכל מצווה שיש בה חסרון כיס וכל שכן צדקה הנסיון הוא קשה וצריך להזדרז לעשותה, שמא יגבר עליו היצר הרע וימנעו מלעשותה. יתגבר האדם ויתן. "וכל תרומה לכל קדשי בני"=ר"ת **בקלות** אף על פי שהכהן מחזר אחריה כמאמר רש"י במקום... "יין ושכר יזיר חמץ יין וחמץ שכר לא ישתה...". ואיך מצליחים להתגבר על הנסיון ועל התוצאות הקשות לאחר מכן ומדוע זה חמור כל כך הרי התורה אומרת שבשבת וימים טובים לשמוח ואין שמחה אלא בבשר ויין. להגיד לאדם שיש גבולות גם באכילה וכל שכן בשתיית יין. כי משם הדרך קצרה לקלקול. אומרת הגמרא כל הרואה סוטה בקלקלתה ירחיק עצמו מן היין. וזה רמוז בפסוק עצמו. **משרת** אותיות **שמרת** את עצמך מלשותות יתר על המידה, דהיינו שיהיה מעט ותשמח הרבה. בידוע עונים וביישנים לא יעשו טעויות ויבשים אותיות מבוש ועוד ויבשים **לא יאכל**=ס"ת **אלם** דהיינו מידת השתיקה.

(מעבדכם הנאמן א.ש. הי"ו)

" ואבותינו סיפרו לנו "

הגמ"ח של אדוארד

סיפור הנוגע לפרק בהלכות חיים ובהנהגת הקב"ה את עולמו. שמי הקודם הוא אדוארד ואני יליד דרום-אפריקה, שמי מעוברת ורבים וטובים מכירים אותי. אני יהודי שומר מצוות כבן 50, אשר ברקורד שלי רשומים תארים אקדמאיים מכובדים בעיקר בכלכלה ובניהול עסקים. מיד עם שחרורי מהצבא נכנסתי לאוניברסיטה, השקעתי חמש שנות לימוד, ובמקביל פתחתי מפעל ליצור רכיבים אלקטרוניים. אודה לה כי רבו רחמי: הברכה היתה מאז ומעולם שרויה במעשי ידי, ותוך חודשים ספורים המפעל הקטן שלי קיבל הזמנות רבות מהארץ, ובשנה השנייה שמו הטוב פרח גם בעולם הגדול. כשהגיעו ההזמנות הראשונות מחו"ל היה ברור לי שחייבים להרחיב את העסק, ואז לקחתי הלוואה בנקאית ורכשתי אולם תעשייתי גדול, קיבלתי לעבודה עוד 20 פועלים, ונכנסנו לבולמוס של ייצור.

הכסף הגדול התחיל לזרום לכיסים ולבנק, ואני נכנסתי לבולמוס של רכישות, ומתחיל להתנהג כמו גביר מנופח שמחפש הרבה כבוד ומעמד. שתי מכוניות מפוארות, וילה מנקרת-עניינים בשכונת יוקרה שבקצה העיר, רשת של משרדי מלירות בכמה ערים מרכזיות בישראל, וכמובן טיסות לחו"ל, הן עסקיות והן לטיולים חובקי עולם.

"אין לי ספק שהרבה טיפוסים כמוני, שההצלחה הרימה אותם לגבהי מרומים, ואם פעם הם לא התביישו לנגב חומס במסעדה קטנה ופשוטה בשוק, אך היום כף רגלם לא דורכת שם. אני הייתי כזה, וכך גם הינכתי את אשתי וילדי. נתתי לבני ביתי את ההרגשה שאנחנו מורמים מעם, אנו אנשים חשובים עשירים. יתירה על כך, כבעל מפעל עתיר ידע שהעסיק בימי השיא שלו עשרות עובדים, לא הרשיתי לעצמי להתחכם עם הפועלים והפקידים. שמרתי על דיסטנס וריחוק מקסימלי גם מבעלי התפקידים הבכירים. הבודה החברתית והעסקית שלי, השתכמה בבני משפחתי ועוד כמה ידידים מיליונרים, בפקוס הכלכלי הדומה לשלי.

"בקיצור, הייתי בעננים תרתי משמע, וכמו שאתה מתאר לעצמך, עם השנים, ככל שהתעשרתי - פולתי לכווינים עסקיים אחרים כדי להמשיך ולהוסיף מיליונים על מה שכבר צברתי. איך אומרים חז"ל: יש לו מנה, רוצה מאתיים. ושוב הברכה בעסקי ניכרה על כל צעד ושעל, וכבר היו לי חלומות ברי-יישום להיכנס תוך עשר שנים לגלריה של עשירי תבל.

ככה זה, אם עולים, אז רוצים להגיע לפסגת העולם. לפני כחמש שנים הגיע למשרדי יהודי חרדי כבן גיל, גבה קומה עם הדרת פנים. לקח לי כמה שניות לזהות אותו. היה זה שמעיה עידן, ידיד יקר מימי לימודי באוניברסיטה. אז הוא היה סטודנט מבריק והקול והחיוך נשאר כשהיו. התחבקנו בחביבות למרות הגישה הדי צוננת שלי לבני אדם. השיחה קלחה ושמעיה סיפר לי שבשלב מסוים בחייו הוא מאס בביזנס וברדיפה אחרי הממון והשקיע עצמו בלימוד תורה ובאחזקת כולל אברכים בעירו. הרב שמעיה עידן בא להתרים אותי לכולל שלו, ולגמ"ח ההלוואות הקטן שהוא מנהל. נעתרתי די ברצון ושמעיה הקסים אותי, רשמתי לפקודת העמותה שלו 10,000 ש"ח. "שמעיה הבהיר לי: "תשמע אדוארד, עליך להחליט מה ילך לכולל האברכים, ומה לגמ"ח ההלוואות.

שוב לא יאומן, הקסם האישי של ר' שמעיה פעל עלי והוספתי צק נוסף לגמ"ח ההלוואות כפיקדון, על סך 20,000 ש"ח. שמעיה היה מרוצה והודה לי בחום רב. "דע לך אדוארד שזה כסף שמחיה משפחות, מסייע להן בשכר-דירה, בקניית מקרר, ברכישת מזון או תרופות. אני מברך אותך שעסקיך יפרחו וילבלבו. ר' שמעיה ברך אותי ואכן עסקי התעצמו, אבל במקביל לקחתי אשתי בנקאיים והלוואות, כדי לקנות רכוש גם בחו"ל. מפעם לפעם כשראיתי שיש ברכה בעיסה העסקית שלי, התקשרתי לשמעיה וזימנתי אותו אלי והוא עדיין אותי בפעולות הגמ"ח. בכל פעם תרמתי סכום נחמד לכולל האברכים, ועוד סכום כפול ומכופל כפיקדון לגמ"ח ההלוואות. לפני כשלוש שנים. שמעיה הגיע אלי ועננה של דאגה על פניו. "תשמע אדוארד, יש בכולל שלי

אברך תלמיד חכם שהסתבך עם החזרי המשכנתא שלו. אני מבקש ממך לשחרר עבורו סכום של 40,000 דולר כהלוואה. ואני מבטיח וערב לך שהוא ישלם ויחזיר עד הפרוטה האחרונה. מדובר בתלמיד-חכם עצום, והדירה שלו תהיה גם ערבה להחזר המשכנתא. זה ממש פיקוח נפש" אמר שמעיה. הפעם לא הסכמתי. הסכום היה גדול מדי עבורי כפיקדון חד-פעמי. לא שהיה חסר לי כסף זמין, אלא שהיצר הרע חסם אותי מלחתום על צק שמן כזה. פטרתי את עצמי בתרומה צנועה של כמה מאות שקלים לאותה משפחה ושחררתי לשלום את שמעיה.

"ימכאן ואילך אנחנו מקצרים. מבלי לרדת לפרטים עשיתי כמה טעויות כלכליות ולפני כחודשיים עם המפולות הכלכליות בבורסות העולם, גיליתי שבעצם אני אפס מאופס, וכל הוני אבד כלא היה. הבנקים והנושים מן הארץ והעולם שאבו וטרפו את כל רכושך, וכל הקריירה המזהירה שלי, בת עשרים השנים, התרסקה אל קרקע המציאות שברירית וכואבת. המכוניות עוקלו, הווילה, הקרקעות, הבניינים - הכל נשאה הרוח, ובמעט הפרוטות שעוד נותרו בידי שכרתי - דרך משרד תיווך - דירה קטנה אבל שמורה ואיכותית במרכז העיר. אשתי אמרה לי בחצי פה "הלוואי והיה נותר לנו כסף לרכוש את הדירה הזו. זו היתה חצי נחמה". כיום אני מחפש עבודה כשכיר, כדי להביא פת לחם לביתי. גלגל סובב בעולם.

ועכשיו לסוף הטוב. לפני כשעתיים הגיע לדירתי השכורה ידיד היקר הרב שמעיה עידן, ובידו מעטפת נייר חומה וגדולה. ישבנו על כוס קפה, ולא הייתי צריך לרדת לפרטים, הוא כבר שמע הכל על הנפילה שלי... סיפרתי לו שלאשתי קשה לחיות בשכירות, והיא היתה מסתפקת ברכישת הדירה הצנועה הזו כנחמה פורתא על ההלם הכלכלי שנקלענו אליו. התביישתי לבקש ממנו את החזר הפיקדון של הגמ"ח, אבל ר' שמעיה הוא איש רגיש טוב לב, וחכם. "אדוארד, יש כאן 86,000 דולר במזומן, והם שלך, זה הפיקדון שלך בגמ"ח שלנו, ואין לך מושג כמה חסד עשיתי עם הסכום הזה, כבר אמרתי לך בעבר שזו ההשקעה הכי אמיתית שיש".

"אחר כך שמעיה יצא למרפסת הקטנה, שוחח כמה דקות בפלאפון שלו ופנה אלי בזו הלשון: "אדוארד יקירי, אם תרצה הדירה החמודה הזו יכולה להיות שלך. היא שווה על פי אומדן השמאי 126,000 דולר מחיר מינימלי" דיווח לי שמעיה. בעל הדירה מסתפק במחיר הזה.

"אבל עדיין חסרים לי 40,000 דולר שאין לי להשלים... זה חלום רחוק, ואף בנק לא יאשר לי משכנתא במצבי הגרועי, הסברתי לשמעיה, אך הוא בשלו מסיים את הדיאלוג במילים הבאות: "בעל הדירה מסר לי ההגע, שהוא שמע על חסדיך המרובים למען כולל האברכים וגמ"ח ההלוואות שלנו, והוא מוכן לתת לך סכום זה כמשכנתא ללא ריבית, עם החזרים הכי נוחים שתראה. יש לו הכרת הטוב כלפך, והוא שמח על ההזדמנות שנפלה בחלקו כדי לסייע לך להיחלץ מן המשבר". "הייתי המום, ובאותן שניות חשתי שהקב"ה מלטף אותי ושולח לי יד נאמנה להתרומם ולהצליח מחדש. כן, אני מסכים לעסקה הודעת לי שמעיה, אבל תגיד לי ריבוננו של עולם, מי האיש הזה שנותן בי אמן כזה ונותן לי משכנתא נכבדה כזו על סמך שמועות ששמע?

ר שמעיה חיך מאוזן לאוזן: "קוראים לו משה חיים גליקמן" הסביר לי "הוא אברך המטופל בשמונה ילדים. לפני כחצי שנה הוא קיבל בירושה מדודה זקנה שהלכה לעולמה דירה בת שישה חדרים באזור דתי ועוד סכום בן שש ספרות של קופת גמל על שמה. אגב דומני שלפני שלוש שנים ביקשתי ממך עבורו הלוואה של 40,000 דולר... הוא כמעט הושלך לרחוב עקב חובותיו לבנק... אני חשבתי שאני עושה חסד עם אחרים, אך בסופו של דבר עשיתי חסד עם עצמי, ודווקא האברך הזה, גליקמן, שהתעלמתי ממצוקתו בשעתו הקשה, נותן לי יד סומכת ותומכת. תסכים איתי שמכאן ואילך כל מילה מיותרת!"

מסכים איתך. כל מילה נוספת מיותרת. (קובי לוי)